

**BALKAN ANAYASA MAHKEMELERİ FORUMUNUN KURULMASINA DAİR
MUTABAKAT ZAPTI**

Arnavutluk Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi,
Bulgaristan Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi,
Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi,
Karadağ Anayasa Mahkemesi,
Kuzey Makedonya Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi,
Türkiye Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi,
(bundan böyle "Taraflar" olarak anılacaktır)

Anayasal değerlerin, hukukun üstünlüğünün ve insan haklarının korunmasına yönelik ortak taahhütlerini **beyan ederek;**

Balkan bölgesindeki Anayasa Mahkemeleri arasında hukuki iş birliği ve adli diyalogu güçlendirmeyi **hedefleyerek;**

Bu mahkemeler arasındaki etkileşim ve ilişkiyi düzenli şekilde sürdürmek ve ortak girişimleri kolaylaştırmak amacıyla Balkan Anayasa Mahkemeleri Forumunu (bundan böyle "Forum" olarak anılacaktır) kurma niyetlerini **beyan ederek;**

Forumun teşkilat yapısı, finansmanı, Foruma üyelik ve Forumun kuruluşuna ilişkin diğer hususların ayrı bir anlaşma ile belirleneceğini **kabul ederek,**

Aşağıdaki hususlarda mutabakata varmıştır:

Madde 1

BALKAN ANAYASA MAHKEMELERİ FORUMUNUN KURULUŞU

Taraflar, Balkan bölgesinde anayasa yargısı alanında adli diyalogu güçlendirmek ve iş birliği ile bilgi ve tecrübe teatisini artırmak amacıyla daimî olarak faaliyet gösterecek bir organ olarak Balkan Anayasa Mahkemeleri Forumunun (bundan böyle "Forum" olarak anılacaktır) kurulması için iş birliği yapmayı kabul ederler.

Madde 2

HEDEFLER

Forumun başlıca hedefleri, bunlarla sınırlı olmamak kaydıyla, aşağıdaki gibidir:

- a. Foruma katılan Anayasa Mahkemeleri arasındaki diyalogun düzenli ve planlı şekilde sürdürülmesinin desteklenmesi ve teşvik edilmesi.
- b. Anayasa Mahkemeleri arasında hukuki uzmanlık, uygulama ve içtihat konularında bilgi ve tecrübe teatisinde bulunulması.
- c. Yargıçların ve mahkeme personelinin anayasa hukuku alanında tecrübe ve yeterliliklerinin artırılmasının sağlanması ve mesleki gelişimlerinin desteklenmesi.
- d. Kamuoyu ile etkileşim çerçevesinde kapasite artırmaya yönelik faaliyetlerde bulunulması.
- e. Paydaşlar arasında iletişim ağının güçlendirilmesi.
- f. Analitik sonuçların bilimsel süreli yayınlar aracılığıyla duyurulmasının sağlanması.
- g. Balkan bölgesinde hukukun üstünlüğünün tesis edilmesi ve korunması.

Madde 3

FAALİYETLER

Forum üyesi olan mahkemeler, yıllık toplantılarda bir araya gelecektir.

Forum; anayasa hukuku, anayasa yargısı ve anayasa içtihadına ilişkin güncel zorluklar ve sorunlar üzerine müzakerelerde bulunmak için periyodik konferanslar, seminerler, eğitimler ve çalıştaylar düzenleyecektir.

Forum, anayasa hukukunun belirli alanlarına ilişkin çalışmalar yürütmek ve bu konularda araştırma, inceleme sonuçları ve görüşleri paylaşmak üzere tematik çalışma grupları veya uzman komiteleri kurabilir.

Forum, Balkan bölgesinde anayasal önemi haiz hususlarda raporlar, çalışmalar ve tavsiye görüşleri yayımlayabilir.

Forum, öğrenciler ve hâkim adaylarına yönelik olarak anayasa yargısı ile ilgili çeşitli konularda farazi (eğitim amaçlı) mahkemeler düzenleyebilir.

Madde 4

TEŞKİLAT YAPISI

Taraflar, Forumun teşkilat yapısını mŐŐtereken belirleyeceklerdir. Forumun oluŐumu, yapısı, karar alma usulleri ve toplantı ve konferanslara ev sahipliği yapma konusundaki iŐleyiŐi ayrıca dŐzenlenecek bir anlaşma veya tŐzŐkle daha ayrıntılı olarak belirlenecektir.

Forum Sekretaryasının merkezi, Bulgaristan'ın Sofya Őhrinde yer alan Bulgaristan Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi'dir.

Madde 5

FİNANSMAN

Taraflar; Forumun mali aıdan sŐrdŐrŐlebilirliĐini sağlamak amacıyla, katılımcı Anayasa Mahkemeleri, uluslararası kuruluŐlar ve diğer ilgili paydaŐlardan alınacak üyelik aidatları, hibeler, baĐıŐlar ve diğer her tŐrlŐ mali katkı Őeklindeki gŐnŐllŐ katkılar da dâhil olmak ũzere ŐeŐitli finansman kaynağı arayıŐında olacaktır.

Madde 6

ŐYELİK VE GŐZLEMCİ STATŐŐ

İŞbu Mutabakatın Taraflarının, Foruma ũye olan yargı kuruluŐları olduğu kabul edilecek olup Taraflar, kendilerince daha sonra dŐzenlenecek ve kabul edilecek herhangi bir tŐzŐk veya yŐnetmelikte ũngŐrŐlen tŐm hak ve yŐkŐmlŐlŐklere sahip olacaktır.

GŐzlemci statŐŐ, Forum'un değerlerini ve hedeflerini benimseyen ancak üyelik taahhŐdŐnde bulunmayan anayasal yargı mercilerine, ũyelerin takdirine bağlı olarak, verilecektir. GŐzlemci statŐŐne ilişkin hakların kapsamı, ũyeler tarafından kabul edilen yasal ŐerĐevede ayrıca dŐzenlenecektir.

Madde 7

TARAFLAR ARASINDAKİ İLETİŞİM

Bu Mutabakat Zaptı uyarınca Taraflar arasındaki iletişim ve irtibat, kuruluŐların Genel Sekreterlikleri tarafından sağlanacak olup yapılacak yazıŐma ve gŐrŐŐmeler Forumun resmi ŐalıŐma dili olan İngilizce dilinde yŐrŐtŐlecektir.

Madde 8

MUTABAKAT ZAPTININ BAĐLAYICILIĐI

İşbu Mutabakat Zaptı, Tarafların niyetlerini beyan ettikleri bir tutanak niteliğinde olup yasal olarak bağlayıcı hak veya yükümlülükler ihtiva etmez.

Madde 9

YÜRÜRLÜĞE GİRME, DEĞİŞİKLİKLER VE FESİH

İşbu Mutabakat Zaptı, Tarafların temsilcileri tarafından imzalandığı tarihte yürürlüğe girecektir.

Bu Mutabakat Zaptında yapılması öngörülen değişiklikler, Taraflar arasında karşılıklı yazılı mutabakata varılması halinde geçerli olacaktır.

Bu Mutabakat Zaptı, taraf olan Anayasa Mahkemelerinin karşılıklı mutabakata varması halinde veya bu Zapta taraf herhangi bir Anayasa Mahkemesinin fesih tarihinden en az iki ay önce yapacağı yazılı bir bildirim ile feshedilebilir. Mutabakat Zaptının feshedilmesi, aksi kararlaştırılmadıkça, fesihden önce resmi olarak kararlaştırılmış olan taahhütleri veya yükümlülükleri etkilemeyecektir.

Madde 10

NIHAİ HÜKÜMLER

İşbu Mutabakat Zaptı, 27 Ekim 2023 tarihinde Bulgaristan'ın Sofya kentinde, her bir Taraf için bir adet olmak üzere, aynı geçerliliğe sahip altı nüsha halinde ve İngilizce dilinde imzalanmıştır.

Arnavutluk Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi adına

İmza

Başkan Holta Zaçaj

Bulgaristan Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi adına

İmza

Başkan Pavlina Panova

Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi adına

İmza

Başkan Gresa Caka-Nimani

Karadağ Anayasa Mahkemesi adına

İmza

Başkan Budimir Šćepanović

Kuzey Makedonya Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi adına

İmza

Başkan Dobrila Kacarska

Türkiye Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi adına

İmza

Başkanvekili Hasan Tahsin Gökcan